

Transgraniczne przemieszczanie odpadów (TPO) - regulacje prawne oraz terminologia polsko-niemiecka

1

**Tatiana Kaczorowska
Konferencja PT TEPIŚ
Sekcja niemiecka
16 października 2025 r.**

Transgraniczne przemieszczanie odpadów (TPO) – regulacje prawne oraz terminologia polsko-niemiecka

Plan warsztatów:

- I. Na czym polega TPO?**
- II. Najważniejsze akty prawne dot. TPO**
- III. Najważniejsze definicje oraz terminologia polsko-niemiecka**
- IV. Źródła i Materiały dodatkowe.**

I. Na czym polega TPO?

PRZEMIESZCZANIE

oznacza transport odpadów przeznaczonych do **odzysku** lub **unieszkodliwienia**, który jest planowany lub odbywa się (...) **z jednego państwa do drugiego** (...).

Transgraniczne przemieszczanie odpadów
obejmuje trzy rodzaje działalności:

Przywóz odpadów na teren kraju

Wywóz odpadów poza teren kraju

Tranzyt odpadów przez teren kraju

*

Deutsch: Einfuhr, Ausfuhr, Durchfuhr

Transgraniczne przemieszczanie odpadów (TPO) - regulacje prawne oraz terminologia polsko-niemiecka

I. Na czym polega TPO?*

Uwaga:

Rozporządzeniu (WE) nr 1013/2006 - **formalnie utraciło moc z dniem 20 maja 2024 r., natomiast jego przepisy stosuje się nadal do 21 maja 2026 r.**, z pewnymi wyjątkami (art. 30 do dnia 19 maja 2024 r., art. 37 do dnia 21 maja 2027 r. i art. 51 do dnia 31 grudnia 2025 r.)

* Źródło:
https://www.gios.gov.pl/projekt_droga/f/gios_przewodnik_2023_s hort.pdf

PROCEDURY TRANSGRANICZNEGO PRZEMIESZCZANIA ODPADÓW

na podstawie dokumentu, o którym mowa w załączniku VII do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006

Odpady są przeznaczone do zagospodarowania w procesie odzysku

Nie mają właściwości niebezpiecznych

Są wymienione na tzw. „zielonej” liście odpadów np. złom żelaza i stali, złom miedzi, makulaturę, stłuczkę szklaną, odpady tekstylne, niezanieczyszczone tworzywa sztuczne, zużyte opony

na podstawie uprzednio złożonego pisemnego zgłoszenia i zgody udzielanej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w formie decyzji

Odpadów niebezpiecznych (wymienionych na tzw. „bursztynowej” liście

Różnego rodzaju mieszanin odpadów (np. paliwa alternatywnego)

Odpadów niesklasyfikowanych

Wszelkich odpadów przeznaczonych do zagospodarowania w procesach unieszkodliwiania

II. Najważniejsze akty prawne dot. TPO

1. Przepisy międzynarodowe

- a)** Konwencja bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych sporządzona w Bazylei

DE: *Basler Übereinkommens über die Kontrolle der grenzüberschreitenden Verbringung gefährlicher Abfälle und ihrer Entsorgung vom 22. März 1989.*

- b)** Decyzja OECD 2001/107 w sprawie kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów przeznaczonych do odzysku

DE: *Der OECD-Ratsbeschluss C (2001)107/FINAL betreffend die Änderung des Beschlusses C(92)39/FINAL über die Kontrolle grenzüberschreitender Verbringungen von Abfällen, die zur Verwertung bestimmt sind*

II. Najważniejsze akty prawne dot. TPO

2. Przepisy UE

- a) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1157 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie przemieszczania odpadów, zmiany rozporządzeń (UE) nr 1257/2013 i (UE) 2020/1056 oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 (Dz.U.L, 2024/1157, 30.04.2024) –**

weszło w życie z dniem 20 maja 2024 r., ale co do zasady będzie stosowane dopiero od 21 maja 2026 r., z wyjątkiem sytuacji wskazanych w art. 86 ust. 3 lit. a-e tego rozporządzenia*

***Stan prawny: październik 2025 r.**

II. Najważniejsze akty prawne dot. TPO

2. Przepisy UE – cd. (1)

b) Rozporządzenie (WE) NR 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przemieszczania odpadów

(Dz.U. L 190 z 2.7.2006, s. 1) (*utraciło moc od 20 maja 2024 r., ale większość jego przepisów **stosuje się nadal do 21 maja 2026 r.** z wyjątkiem:*

- **art. 30**, który przestaje mieć zastosowanie od dnia 20 maja 2024 r.,
- **art. 37**, który nadal stosuje się do dniach 21 maja 2027 r.,
- **art. 51**, który nadal stosuje się do dnia 31 grudnia 2025 r., „szczegółowe kwestie odnośnie dalszego stosowania rozporządzenia nr 1013/2006 – pomimo utraty jego mocy – reguluje art. 85 ust. 2-8 nowego unijnego rozporządzenia nr 2024/1157”)

II. Najważniejsze akty prawne dot. TPO

2. Przepisy UE – cd. (2)

- c) **Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1418/2007** dotyczące wywozu w celu poddania odzyskowi niektórych odpadów wymienionych w załączniku III lub IIIA rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady do pewnych państw, których nie obowiązuje decyzja OECD w sprawie kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów (Dz.U. L 316 z 4.12.2007, s. 6)

Stan prawny: październik 2025 r.

II. Najważniejsze akty prawne dot. TPO

3. Przepisy krajowe

- a) Ustawa z 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 746)**
- b) Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzoru rejestru instalacji, którym udzielono zezwolenia wstępnego, oraz sposobu jego udostępniania (Dz. U. z dn. 19 lutego 2008r., nr 27, poz. 160)**
- c) Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzoru rejestru zgłoszeń i decyzji w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów oraz sposobu jego udostępniania (Dz. U. z dn. 5 maja 2008 r. nr 77, poz. 463).**

III. Najważniejsze definicje oraz terminologia polsko-niemiecka

Lp. ¹⁰	Definicje RROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1013/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie przemieszczania odpadów	Begriffsbestimmungen VERORDNUNG (EG) Nr. 1013/2006 DES EUROPÄISCHEN PARLAMENTS UND DES RATES über die Verbringung von Abfällen
1.	ODPADY - są zdefiniowane zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/12/WE: „odpady” oznaczają wszelkie substancje lub przedmioty należące do kategorii określonych w załączniku I, które ich posiadacz usuwa, zamierza usunąć lub ma obowiązek usunąć; Przykłady: • Pozostałości z produkcji lub konsumpcji; • Produkty, których termin przydatności do właściwego użycia minął; • Części nienadające się do wykorzystania (np.: usunięte baterie, zużyte katalizatory).	ABFÄLLE - im Sinne des Artikels 1 Absatz 1 Buchstabe a der Richtlinie 2006/12/EG: „Abfall“: alle Stoffe oder Gegenstände, die unter die in Anhang I aufgeführten Gruppen fallen und deren sich ihr Besitzer entledigt, entledigen will oder entledigen muss; Beispiele: • Produktions- oder Verbrauchsrückstände; • Produkte, bei denen das Verfalldatum überschritten ist; • Nichtverwendbare Elemente (z. B. verbrauchte Batterien, Katalysatoren usw.).
2.	ODPADY NIEBEZPIECZNE oznaczają odpady wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości [niebezpiecznych] wymienionych w załączniku III Przykłady: "Wybuchowe": substancje i preparaty, które mogą wybuchnąć pod wpływem ognia lub które są bardziej wrażliwe na wstrząs lub tarcie niż dwunitrobenzen; "Utleniające": substancje i preparaty, które w kontakcie z innymi substancjami, w szczególności z substancjami łatwopalnymi, wykazują silne reakcje egzotermiczne. „Łatwopalne": substancje i preparaty w stanie ciekłym o temperaturze zapłonu równej lub wyższej niż 21 °C i niższej lub równej 55 °C.	GEFÄHRLICHER ABFALL Abfall, der eine oder mehrere der in Anhang III aufgeführten [gefährlichen Eigenschaften] aufweist; Beispiele: "explosiv": Stoffe und Zubereitungen, die unter Einwirkung einer Flamme explodieren können oder empfindlicher auf Stösse oder Reibung reagieren als Dinitrobenzol; "brandfördernd": Stoffe und Zubereitungen, die bei Berührung mit anderen, insbesondere brennbaren Stoffen eine stark exotherme Reaktion auslösen; "entzündbar": flüssige Stoffe und Zubereitungen mit einem Flammpunkt von mindestens 21 °C und höchstens 55 °C;

Transgraniczne przemieszczanie odpadów (TPO) - regulacje prawne oraz terminologia polsko-niemiecka

Lp.	Definicje	Begriffsbestimmungen
	"Drażniące": substancje i preparaty niewykazujące działania żrącego, które w wyniku krótkiego, długotrwałego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą lub błoną śluzową mogą wywołać stan zapalny. "Szkodliwe": substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę, mogą powodować ograniczone zagrożenie dla zdrowia. "Toksyczne" substancje i preparaty (w tym bardzo toksyczne substancje i preparaty), które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą powodować poważne, ostre lub chroniczne zagrożenie dla zdrowia, a nawet śmierć. "Rakotwórcze": substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą wywołać raka lub też zwiększyć częstotliwość jego występowania. "Żrące": substancje i preparaty, które w zetknięciu z żywymi tkankami mogą spowodować ich zniszczenie. "Zakaźne": substancje zawierające żywe drobnoustroje lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby u ludzi lub innych żywych organizmów. "Działające szkodliwie na rozrodczość": substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wchłonięcia przez skórę mogą wywołać niedziedziczne wrodzone deformacje lub też zwiększyć częstotliwość ich występowania. "Mutagenne": substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wchłonięcia przez skórę mogą wywołać dziedziczne defekty genetyczne lub też zwiększyć częstotliwość ich występowania.	"reizend": nicht ätzende Stoffe und Zubereitungen, die bei unmittelbarer, länger dauernder oder wiederholter Berührung mit der Haut oder den Schleimhäuten eine Entzündungsreaktion hervorrufen können; "gesundheitsschädlich": Stoffe und Zubereitungen, die bei Einatmung, Einnahme oder Hautdurchdringung Gefahren von beschränkter Tragweite hervorrufen können; "giftig": Stoffe und Zubereitungen (einschließlich der hochgiftigen Stoffe und Zubereitungen), die bei Einatmung, Einnahme oder Hautdurchdringung schwere, akute oder chronische Gefahren oder sogar den Tod verursachen können; "krebserzeugend": Stoffe und Zubereitungen, die bei Einatmung, Einnahme oder Hautdurchdringung Krebs erzeugen oder dessen Häufigkeit erhöhen können; "ätzend": Stoffe und Zubereitungen, die bei Berührung mit lebenden Geweben zerstörend auf diese einwirken können; "infektiös": Stoffe, die lebensfähige Mikroorganismen oder ihre Toxine enthalten und die im Menschen oder sonstigen Lebewesen erwiesenermaßen oder vermutlich eine Krankheit hervorrufen; "teratogen": Stoffe und Zubereitungen, die bei Einatmung, Einnahme oder Hautdurchdringung nichterbliche angeborene Missbildungen hervorrufen oder deren Häufigkeit erhöhen können; "mutagen": Stoffe und Zubereitungen, die bei Einatmung, Einnahme oder Hautdurchdringung Erbschäden hervorrufen oder ihre Häufigkeit erhöhen können;

III. Najważniejsze definicje oraz terminologia polsko-niemiecka

Lp.	Definicje	Begriffsbestimmungen
3.	PRZEMIESZCZANIE oznacza transport odpadów przeznaczonych do odzysku lub unieszkodliwienia, który jest planowany lub odbywa się: a) z jednego państwa do drugiego; lub b) z państwa do krajów i terytoriów zamorskich lub innych obszarów podlegających ochronie tego państwa; lub c) z państwa na dowolny obszar lądowy, który zgodnie z prawem międzynarodowym nie stanowi terytorium żadnego państwa; lub d) z państwa na obszar Antarktydy; lub e) z jednego państwa przez jeden z powyższych obszarów; lub f) w obrębie państwa przez jeden z powyższych obszarów, i który to transport rozpoczyna się i kończy w tym samym państwie; albo g) z obszaru geograficznego niepodlegającego jurysdykcji żadnego państwa, skierowany do jednego z państw;	VERBRINGUNG [bedeutet] den Transport von zur Verwertung oder Beseitigung bestimmten Abfällen, der erfolgt oder erfolgen soll: a) zwischen zwei Staaten oder b) zwischen einem Staat und überseeischen Ländern und Gebieten oder anderen Gebieten, die unter dem Schutz dieses Staates stehen, oder c) zwischen einem Staat und einem Landgebiet, das völkerrechtlich keinem Staat angehört, oder d) zwischen einem Staat und der Antarktis oder e) aus einem Staat durch eines der oben genannten Gebiete oder f) innerhalb eines Staates durch eines der oben genannten Gebiete und der in demselben Staat beginnt und endet, oder g) aus einem geografischen Gebiet, das nicht der Gerichtsbarkeit eines Staates unterliegt, in einen Staat;

III. Najważniejsze definicje oraz terminologia polsko-niemiecka

Lp.	Definicje	Begriffsbestimmungen
4.	WYTWÓRCA oznacza każdy podmiot, którego działalność prowadzi do powstania odpadów („ wytwórca pierwotny ”) lub zajmujący się wstępnym przetwarzaniem, mieszaniem odpadów lub innymi działaniami, w wyniku których zmienia się charakter lub skład tych odpadów (nowy wytwórca);	ERZEUGER jede Person, durch deren Tätigkeit Abfälle anfallen („ Ersterzeuger “), und/oder jede Person, die Vorbehandlungen, Vermischungen oder sonstige Behandlungen vornimmt, die eine Veränderung der Natur oder der Zusammensetzung dieser Abfälle bewirken („ Neuerzeuger “);
5.	POSIADACZ oznacza producenta odpadów lub osobę fizyczną lub prawną, w której posiadaniu znajdują się odpady;	BESITZER den Erzeuger der Abfälle oder die natürliche oder juristische Person, in deren Besitz sich die Abfälle befinden;
6.	SPRZEDAWCA oznacza każdego, kto kieruje nabywaniem, a następnie sprzedażą odpadów, w tym także sprzedawców, którzy nie obejmują faktycznego władania odpadami;	HÄNDLER jede Person, die in eigener Verantwortung handelt, wenn sie Abfälle kauft und anschließend verkauft, auch solche Händler, die die Abfälle nicht materiell in Besitz nehmen;
7.	POŚREDNIK oznacza każdego, kto organizuje odzysk lub unieszkodliwianie odpadów w imieniu osób trzecich, w tym także pośredników, którzy nie obejmują faktycznego władania odpadami;	MAKLER jede Person, die für die Verwertung oder die Beseitigung von Abfällen für andere sorgt, auch solche Makler, die die Abfälle nicht materiell in Besitz nehmen;
8.	ODBIORCA oznacza każdą osobę lub przedsiębiorstwo podlegające jurysdykcji państwa przeznaczenia, do których odpady są przesyłane w celu ich odzysku lub unieszkodliwiania;	Empfänger die Person oder das Unternehmen, die bzw. das der Gerichtsbarkeit des Empfängerstaats unterliegt und zu der bzw. dem die Abfälle zur Verwertung oder Beseitigung verbracht werden;

III. Najważniejsze definicje oraz terminologia polsko-niemiecka

Lp.	Definicje	Begriffsbestimmungen
9.	UNIESZKODLIWIANIE [oznacza jakikolwiek proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii] Przykłady: • Składowanie w ziemi lub na jej powierzchni (np.: wysypiska itp.) • Specjalnie zaprojektowane składowiska (np.: umieszczanie na terenach, które są przykryte i izolowane wzajemnie oraz od środowiska naturalnego itp.);	BESEITIGUNG [jedes Verfahren, das keine Verwertung ist, auch wenn das Verfahren zur Nebenfolge hat, dass Stoffe oder Energie zurück gewonnen werden. Anhang I enthält eine nicht erschöpfende Liste von Beseitigungsverfahren]; Beispiele: • Ablagerungen in oder auf dem Boden (z. B. Deponien usw.) • Speziell angelegte Deponien (z. B. Ablagerung in abgedichteten, getrennten Räumen, die gegeneinander und gegen die Umwelt verschlossen und isoliert werden, usw.);
10.	ODZYSK [oznacza jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu, poprzez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym wypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub w szerszej gospodarce]; Przykłady: • Wykorzystywanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii; • Odzysk/regeneracja rozpuszczalników;	VERWERTUNG [jedes Verfahren, als dessen Hauptergebnis Abfälle innerhalb der Anlage oder in der weiteren Wirtschaft einem sinnvollen Zweck zugeführt werden, indem sie andere Materialien ersetzen, die ansonsten zur Erfüllung einer bestimmten Funktion verwendet worden wären, oder die Abfälle so vorbereitet werden, dass sie diese Funktion erfüllen.]; Beispiele: • Hauptverwendung als Brennstoff oder andere Mittel der Energieerzeugung; • Rückgewinnung/Regenerierung von Lösemitteln;
11.	ZGŁASZAJĄCY oznacza: (...) w przypadku przemieszczeń pochodzących z Państwa Członkowskiego – każdą osobę fizyczną lub prawną podlegającą jurysdykcji tego Państwa Członkowskiego, która zamierza dokonać przemieszczenia odpadów lub zlecić takie przemieszczanie i na której ciąży obowiązek zgłoszenia (np. wytwórca pierwotny; posiadający pozwolenie nowy wytwórca, który wykonuje działania poprzedzające przemieszczanie).	NOTIFIZIERENDER (...) im Falle einer Verbringung, die in einem Mitgliedstaat beginnt, eine der Gerichtsbarkeit dieses Mitgliedstaates unterliegende natürliche oder juristische Person, die beabsichtigt, eine Verbringung von Abfällen durchzuführen oder durchführen zu lassen, und zur Notifizierung verpflichtet ist (z. B. der Ersterzeuger; der zugelassene Neuerzeuger, der vor der Verbringung Verfahren durchführt).

(⁵) Należy zastosować kody BEU wymienione w załączniku IIIB do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006.

(*) Es sind die in Anhang III B der Verordnung (EG) Nr. 1013/2006 aufgeführten BEU-Codes zu verwenden.

III. Najważniejsze definicje oraz terminologia polsko-niemiecka

16
Lp.

12.

NIELEGALNE PRZEMIESZCZANIE

oznacza przemieszczanie odpadów dokonane: | a) | **bez zgłoszenia go wszystkim zainteresowanym właściwym organom**, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; lub | b) | **bez zgody zainteresowanych właściwych organów**, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; lub | c) | w przypadku gdy zgoda zainteresowanych właściwych organów została uzyskana w wyniku **falszerstwa, wprowadzenia w błąd albo oszustwa**; lub | d) | w sposób, który nie jest zgodny z określonym w **dokumencie zgłoszeniowym lub w dokumentach przesyłania**; lub | e) | w sposób, który prowadzi do odzysku lub unieszkodliwiania niezgodnego z przepisami wspólnotowymi lub międzynarodowymi; lub | f) | z naruszeniem art. 34, 36, 39, 40, 41 i 43; lub | g) | zgodnie z art. 3 ust. 2 i 4, w odniesieniu do którego stwierdzono, że: | i) | **zawiera odpady, które nie zostały wyszczególnione w załącznikach III, IIIA lub IIIB**; lub | ii) | został naruszony art. 3 ust. 4; | iii) | przemieszczanie jest realizowane w sposób, który nie został konkretnie określony w dokumencie, o którym mowa w załączniku VII.

ILLEGALE VERBRINGUNG

jede Verbringung von Abfällen, die | a) | **ohne Notifizierung** an alle betroffenen zuständigen Behörden gemäß dieser Verordnung erfolgt oder | b) | **ohne die Zustimmung der betroffenen zuständigen Behörden** gemäß dieser Verordnung erfolgt oder | c) | mit einer **durch Fälschung, falsche Angaben oder Betrug erlangten Zustimmung** der betroffenen zuständigen Behörden erfolgt oder | d) | in einer Weise erfolgt, die den **Notifizierungs- oder Begleitformularen** sachlich nicht entspricht, oder | e) | in einer Weise erfolgt, die eine Verwertung oder Beseitigung unter Verletzung gemeinschaftlicher oder internationaler Bestimmungen bewirkt, oder | f) | den Artikeln 34, 36, 39, 40, 41 und 43 widerspricht oder | g) | in Bezug auf eine Verbringung von Abfällen im Sinne des Artikel 3 Absätze 2 und 4 dadurch gekennzeichnet ist, dass | i) | **die Abfälle offensichtlich nicht in den Anhängen III, IIIA oder IIIB aufgeführt sind** oder | ii) | Artikel 3 Absatz 4 verletzt wurde oder | iii) | die Verbringung der Abfälle auf eine Weise geschieht, die dem in Anhang VII aufgeführten Dokument sachlich nicht entspricht.

Nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów

📅 27 marca, 2025 📌 Aktualności

Krajowa Administracja Skarbowa zatrzymała transport przewożący 24 t odpadów z Niemiec do Polski.

Inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) przeprowadzili ocenę przewożonego towaru pod kątem jego legalności.

W toku prowadzonych w sprawie czynności ustalono, że przewożone są metalowe odpady w postaci zgniecionych puszek sklasyfikowanych pod kodem 19 12 02 (metale żelazne) według Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10) oraz pod kodem B1010 zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. U. UE. L. z 2006 r. Nr 190, str. 1 z późn. zm.).

<https://www.wroclaw.wios.gov.pl/nielegalne-transgraniczne-przemieszczanie-odpadow/>

Ponadto, stwierdzono, iż wskazany w dokumentach podmiot, do którego transportowane są odpady nie posiada zezwolenia na przetwarzanie ww. odpadów oraz nie jest w stanie przeprowadzić ich odzysku lub unieszkodliwiania w sposób zgodny z przepisami wspólnotowymi lub międzynarodowymi, a zatem nie spełnia definicji odbiorcy w transgranicznym przemieszczaniu odpadów.

Zgodnie z art. 2 pkt 35 lit. e) Rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. U. UE. L. z 2006 r. Nr 190, str. 1 z późn. zm.) przemieszczanie odpadów dokonane w sposób, który prowadzi do odzysku lub unieszkodliwiania niezgodnego z przepisami wspólnotowymi lub międzynarodowymi stanowi **nielegalne przemieszczanie odpadów**.

W związku z powyższym, **transport odpadów uznano za nielegalny i został zawrócony do nadawcy w Niemczech.**

Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej konwojowali transport do granicy polsko-niemieckiej.

Nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów ze Słowacji do Czech

Posted on 13 października 2025

W dniu 10 października 2025 r. Inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Krakowie zwrócili się do WIOŚ w Krakowie o przeprowadzenie działań wobec zatrzymanego do kontroli transportu odpadów ze Słowacji do Czech przez Polskę w m. Aleksandrowice (pow. krakowski, woj. małopolskie) w punkcie kontrolnym za bramkami na autostradzie A4 w kierunku Katowic.

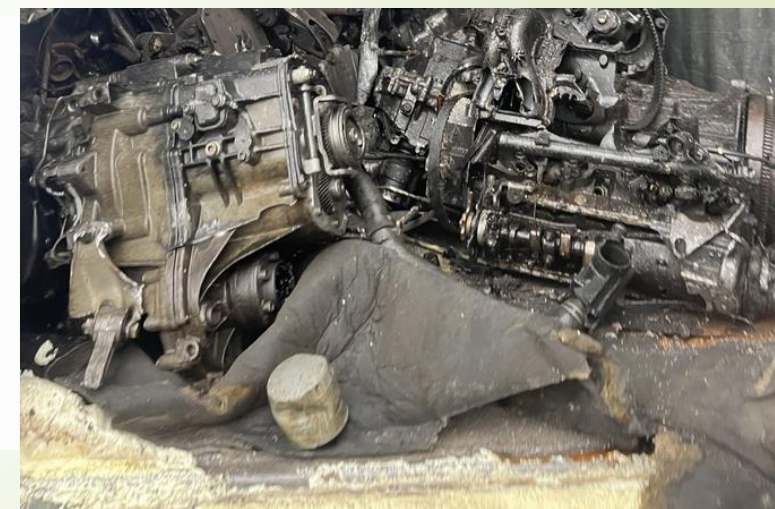
Inspektorzy Wydziału Zwalczania Przystępczości Środowiskowej WIOŚ w Krakowie niezwłocznie udali się na miejsce zdarzenia, gdzie przeprowadzili analizę dokumentacji dołączonej do transportu oraz oględziny przewożonych odpadów.

Zgodnie z dołączonym dokumentem przewozowym (CMR) transport miał dotyczyć odpadów metali żelaznych, natomiast zgodnie z dokumentem dotyczącym przemieszczania odpadów, transportowane miały być metale nieżelazne. Przeprowadzone oględziny (ocena składu morfologicznego odpadów) wykazały jednak, że transport dotyczy silników samochodowych zawierających substancje ropopochodne i smarowe. Dodatkowo wśród umieszczonych w nieładzie silników stwierdzono również plastikowe elementy kolektorów wydechowych, filtry oleju, pas bezpieczeństwa, paski gumowe (klinowe). W silnikach znajdowały się nieusunięte przewody elektryczne. W naczepie wyczuwalny był zapach substancji ropopochodnych. Tym samym transport nie dotyczył ani metali żelaznych, ani też metali nieżelaznych tylko odpadów części samochodowych zawierających substancje niebezpieczne – był on nieprawidłowo zaklasyfikowany. Przeprowadzone działania wykazały, że odpady winny być sklasyfikowane pod kodem 16 01 21*, czyli niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 01 07 do 16 01 11, 16 01 13 i 16 01 14. Przemieszczanie tych odpadów winno odbywać się na podstawie decyzji wydanych przez właściwe organy Słowacji i Czech oraz przy braku sprzeciwu Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, których to dokumentów ten transport nie posiadał.

Inspektorzy Wydziału Zwalczania Przestępczości Środowiskowej WIOŚ w Krakowie wykonali ocenę towaru/ odpadów, którą przekazano Inspektorom Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Krakowie. O sprawie niezwłocznie zostały powiadomione właściwe służby, w tym Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz organy ścigania. W tym samym dniu na miejscu zdarzenia działania przeprowadzili funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Krakowie.

Przypadki nieprawidłowego klasyfikowania odpadów stanowią jedno z działań w zakresie szarej strefy w gospodarce odpadami, którą zwalczają wyspecjalizowane komórki powołane w wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska.

III. Przykłady

(Fragmenty
tekstów
prasowych)

Zoll stoppt illegalen Abfall

Saarbrücken, 24. Juni 2024

Katalysatoren ohne die erforderlichen Papiere sichergestellt

Der Zoll stoppte letzten Mittwoch (19. Juni 2024) illegalen Abfall am Grenzübergang Bienwald. Dieser Fund ging der Kontrolleinheit Verkehrswege des Saarbrücker Zolls bei der Kontrolle eines aus Frankreich kommenden Fahrzeugs ins Netz.

Auf der Ladefläche des Kleintransporters kamen gebrauchte, verschmutzte Katalysatoren und Teile davon - insbesondere loses Monolith - zum Vorschein.

"Bei diesen Fund handelte es sich nicht um bloße Fahrzeugteile, sondern definitiv um Abfall, welcher ohne entsprechende Papiere nicht eingeführt oder durch Deutschland befördert werden durfte", so Dominik Brach.

Nach Rücksprache mit der zuständigen Landesbehörde (SAM Sonderabfall-Management-Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH) und dem Umweltbundesamt wurde der Abfall sichergestellt. Gegen den Fahrer wurde ein Strafverfahren wegen illegaler Abfallverbringung eingeleitet.

Źródła:

1. <https://www.gov.pl/web/gios/akty-prawne-dtpo>

Materiały dodatkowe:

1. Illegaler deutscher Müll im Ausland muss zurück geholt werden
<https://www.ndr.de/fernsehen/sendungen/panorama3/Illegaler-deutscher-Muell-im-Ausland-muss-zurueck-geholt-werden,muell928.html>

Dziękuję za uwagę!
/
Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!

Tatiana Kaczorowska
Tłumacz przysięgły języka niemieckiego
Prezes Dolnośląskiego Koła PT TEPIŚ

Kancelaria Tłumacza Przysięgłego Języka Niemieckiego
ul. Legnicka 55 B/7
54-203 Wrocław

Tel. 660-384-031
e-mail: tatianad@poczta.onet.pl